

[Tholstrup.]

plads til 300—400 mennesker. Hertil kommer et langt større antal funktionærer i de private firmaer, som skal sidde og føre ekstra regnskaber, udskrive ekstra rapporter og føre forhandlinger og endeløse diskussioner, hvilket koster andre tital af millioner kroner i tab. Det er en meningsløs udgift, som der på en eller anden måde skal skaffes dækning for.

Selve lovforslaget giver jo ikke det, som arbejderne har stillet krav om, et prisstop, men er kun en dæmper på prisstigningen, som det er ganske umuligt at fastslå værdien af. Den prisstigning, som løntillægget afstedkommer, er man jo nødt til at tillade, så dette lovforslag er kun en narresut med meget lidt sukker på.

Det, der er brug for, er besparelse på de offentlige udgifter, friere konkurrence og prisfald. Vi foretrækker prisfald fremfor prisstop; det kan opnås ved, at man fjerner afgifterne, og vi har tidligere i dag fremsat forslag herom. Vi har fra vor side vist en lang række sparemuligheder, og vi anbefaler at gennemføre disse besparelser og at bringe afgifterne tilsvarende ned. Det kan også gælde nedsættelse af toldsatterne. Hvad om man blev enig om at nedsætte tolden med en femtedel om året i fem år, så at al told i Danmark blev afskaffet? Tolden har det uheldige ved sig, at det toldbeløb, som indgår i statskassen, må betales mangedobbelt af forbrugerne, fordi tolden virker som en beskyttelse for udygtige fabrikker. Det giver monopol til nogle enkelte, som får de toldbeløb, staten skulle have haft; men i de fleste tilfælde virker told som en sovepude, således at man i de toldbeskyttede industrier ikke behøver at anstrenge sig for at modernisere og rationalisere for at være konkurrencedygtig. Konkurrence er ganske simpelt forbudt ved lov, og på samme måde virker importrestriktioner. Regeringen skulle hellere komme med et forslag om at udvide frilisterne, så at man for alvor genskaber konkurrencen.

Den højtærede minister fortalte i efteråret, at rosinerne faldt 40 øre pr. kg, da de blev overført fra den bundne liste til friliste. Her var noget at lære. Lad os følge dette op og få endnu flere varer overført til friliste, så vi får dem billigjort! Den samme regering, som har fremsat dette

lovforslag, fremsatte fornylig forslag til opretholdelse af mælkeмонополет, som direkte forbyder at indbringe billig mælk til byerne. Nærværende forslag om indseende med priser vil have en meget tvivlsom virkning, medens vi med sikkerhed ved, at afgiftsnedsættelser får priserne ned.

I prislovforslagets § 1 står, at også andelsforeninger skal være under kontrol. Jeg har altid troet, at andelsforeningerne var forbrugernes egne indkøbsforetagender, og at det beløb, hvormed de kalkulerede varerne for højt, blev givet tilbage til forbrugerne på et senere tidspunkt. Her er i hvert fald et sted, man må kunne spare kontrollen. Eller har andelsforeningerne efterhånden udviklet sig sådan, at de ikke længere tjener deres formål? I gamle dage havde man den opfattelse, at andelsforeningerne var en slags garanti for, at de handlendes priser ikke blev for høje, for så ville folk flytte deres køb over i brugsforeningerne.

Lovforslagets kap. II indeholder derimod fornuftige ting, nemlig bestemmelser om ophængning af prislister, angivelse af nettovægt og indhold o. s. v. Det kan vi ikke have noget imod. Lad os bare få priserne frem i vinduet, i hvert fald for de vigtige varer, så at man virkelig kan se, hvad disse varer koster i de forskellige forretninger. Det er en god idé at lade husmødrene være priskontrolanter. Det var de også i gamle dage, før man begyndte med de kunstige indgreb, men desværre vænnede man dem af med det under maksimalpristiden, og mange har vel nu den opfattelse, at staten er blevet en slags barnepige for dem, som tager sig af kvaliteter og priser. Fortæl dem ærligt og rent ud, at alt det med priskontrol o. s. v. kun har ringe værdi. Den bedste priskontrol at anbefale køberne er, at de skal se sig for og handle hos forretningsfolk, som de har tillid til.

Som sagt: dette forslag tror vi ikke har ret stor værdi, i hvert fald ikke så stor værdi, at det kan opveje de omkostninger, der opstår i forbindelse hermed. De arbejdere, der mener, at de har fået for lidt ud af forårets lønforhandlinger, har ingen interesse i denne lov, som ikke vil få synderlig betydning for priserne, men de har en stærk interesse i, at deres løn bevarer sin købekraft, og det kan kun ske ved at sætte afgifterne ned og ved at åbne for større kon-